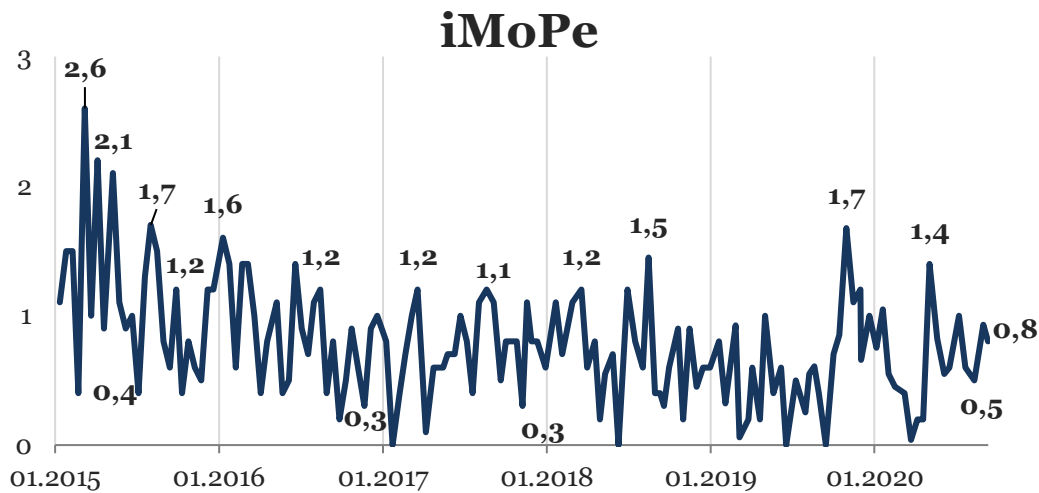

іMoRe №141. Розвиток ринку капіталу, легалізація азартних ігор та нове у патентному законодавстві

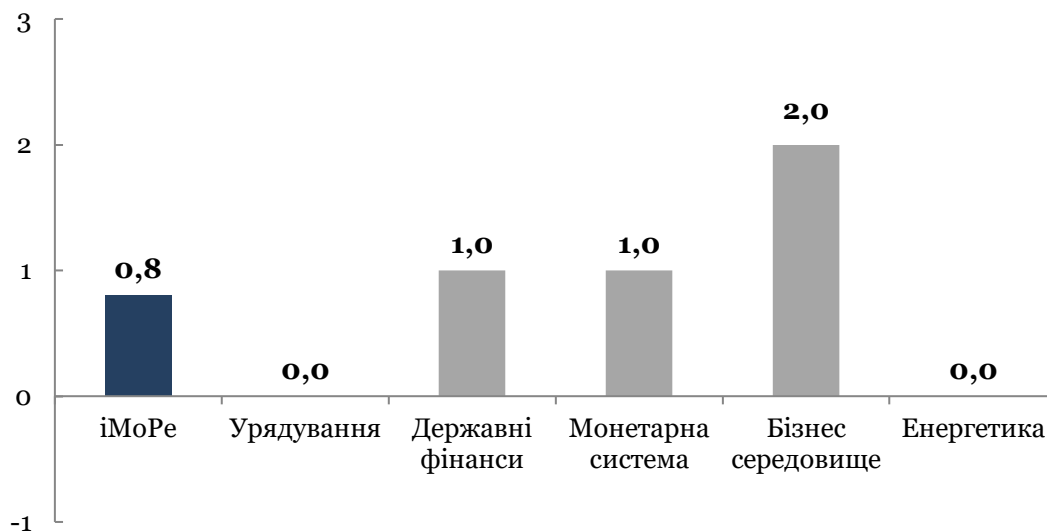
Індекс моніторингу реформ (іMoRe) становить +0,8 бала за період з 10 по 23 серпня 2020 року з можливих значень від -5,0 до +5,0. У попередньому раунді індекс дорівнював +0,9 бала.

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ

іMoRe може приймати значення від -5 до +5, значення вище за +2 розглядається як прийнятний темп реформ

Графік 2. Значення іMoRe та його компонентів у поточному раунді оцінювання

Основні події раунду

1. Закон про регулювання ринку капіталу, +3,0 бала

В Україні фондовий ринок розвинений слабо. Переважна більшість людей, які мають кошти, інвестують свої заощадження у банківські депозити або нерухомість. На фондових біржах учасники укладають контракти переважно з державними облігаціями, а операції з іншими фінансовими інструментами за підсумками 2014-2018 становили близько 5% від загального обсягу біржових контрактів. Обсяг контрактів з похідними фінансовими інструментами не перевищує 1% від загального обсягу біржових контрактів.

Якщо б фондовий ринок був розвинутим, а його учасники могли інвестувати у різні інструменти, це вирішило б низку проблем в економіці. Бізнес міг би легше залучати інвестицій та страхувати ризики.

Закон [738-IX](#) від 19.06.2020 заповнює наявні прогалини, створюючи законодавче підґрунтя для функціонування ринку похідних цінних паперів та деривативних контрактів, інструментів забезпечення гарантій виконання деривативних контрактів. Він також посилює захисту прав власників облігацій та змінює регулювання товарних бірж, які зараз фактично не працюють.

Коментарі експертів

«Цей закон комплексно змінює законодавство про ринки капіталу та цінні папери. Старий закон “Про цінні папери та фондовий ринок” викладено у цілком новій редакції, змінено навіть назву: “Закон Про ринки капіталу та організовані товарні ринки”. Внесені зміни і до низки інших законів у цій сфері.

Передбачені законом зміни є фундаментом для:

- *розвитку в Україні інфраструктури ринків капіталу;*
- *розвитку фінансових інструментів для залучення інвестицій та хеджування ризиків;*
- *посилення захисту прав інвесторів у цінні папери.*

Ефект від ухвалення такого комплексного закону не буде швидким. Але у довгостроковій перспективі, за умови продовження реформ в інших сферах, матимемо чимало позитивних зрушень.

Дієвий фондовий ринок та розширення можливостей для залучення інвестицій покращать умови для реалізації бізнесових та інфраструктурних проектів, сприятимуть розвитку бізнесу в цілому.

З іншого боку, це також сприятиме розвитку інструментів заощадження коштів, систем пенсійного та медичного забезпечення населення.

Важливою сферою новацій є законодавче регулювання деривативів. У світовій практиці деривативи широко використовуються для хеджування валютних та цінних ризиків. В Україні такі інструменти не розвинені, а без них бізнес більш вразливий до змін у ринковій кон'юктурі та макроекономіці порівняно із закордонними конкурентами. Це вже питання конкурентоздатності української економіки в цілому.

Але для реалізації потенціалу цього закону необхідний відчутний прогрес і в інших, більш широких, напрямках. Мова про захист прав власності, систему судочинства та виконання рішень, роботу правоохоронних органів, протидію корупції. Без вирішення системних проблем у цих сферах, лише “фондовим” законодавством ми не витягнемо Україну з так званого “третього світу”.

Окремо варто зазначити, що одне із внесених законом уточнень до закону про акціонерні товариства може істотно ускладнити для акціонерів поповнення капіталу банків за рахунок розміщення акцій. Зокрема, якщо власний капітал акціонерного товариства менший, ніж його статутний капітал, розміщення акцій заборонене (раніше було заборонене лише публічне розміщення). На практиці це може призводити до парадоксу.

З одного боку, у випадку значних збитків власники банку зобов'язані фінансово підтримати його, тобто внести необхідний капітал. Оскільки банки є акціонерними товариствами, це робиться через приватне розміщення акцій.

З іншого боку, збитки зменшують власний капітал банку, він може стати меншим, ніж статутний капітал, а це позбавляє банк права розміщувати акції.

Теоретично, існує процедура зменшення статутного капіталу до розміру власного, після чого можна було б розмістити акції. Але виконати цю процедуру практично неможливо, особливо для банку, тож маємо патову ситуацію – капітал поповнити необхідно, а способу зробити це немає.

Очевидно, на меті у законодавців не було позбавлення банків можливості поповнення капіталу у критичних ситуаціях, тому ми розраховуємо на оперативне врегулювання цієї законодавчої колізії».

Олена Коробкова, незалежна асоціація банків України

«В Україні потрібен ринок деривативів. Він, зокрема, дозволить створити сировинні біржі, хеджувати ризики виробникам, розвинути прозорі інструменти для ціноутворення. Це може мати перспективу для сільськогосподарської продукції – соняшника, горіхів. Проте закон – це необхідна але недостатня умова для того, щоб запрацював ринок деривативів або сировинні біржі.

Багато країн намагалися запустити такі біржі, але ці спроби рідко були успішні. Успішний досвід торгівлі металопродукцією має Британія, сільськогосподарською

продукцією та енергією – США, індустриальними металами – Китай. Щоб такі ринки працювали, в країні має бути як пропозиція, так і попит – спекулятивний капітал, який інвестори будуть вкладати у деривативи.

Ще одна передумова – спроможний регулятор, до якого є довіра. Правила роботи ринків деривативів досить складні. Тому потрібно, щоб регулятор мав достатньо експертизи, міг правильно ідентифікувати, в яких ситуаціях втручатися в цей ринок, а в яких – ні.

Ймовірність, що в Україні можна запустити такі біржі – невисока через брак довіри до фінансових інституцій та незацікавленість у цьому впливових олігархічних угруповань. Проте, спробувати потрібно».

Андрій Кириленко, Кембриджський університет

«Так званий закон про деривативи покликаний врегулювати таке явище як фінансові контракти на певний актив. Довгий час такого роду речей в правовому полі майже не існувало, й українські компанії могли здійснювати такі угоди за межами країни. Після кількох спроб прийняти подібний закон за попередніх скликань ради, нарешті це вдалося. Важливим моментом є виконання угоди, яке закон робить примусовим до виконання. Раніше існувала можливість для котроїсь зі сторін деривативного контракту не виконати свої зобов'язання, якщо це їй було не вигідно. Як наслідок, зростали ризики, що стримувало розвиток фінансових ринків в Україні через недовіру.

Закон також спрямований на захист споживача фінансових послуг, який не є професійним (кваліфікованим) інвестором. Також розвитку фінансової системи мали би посприяти агенти, що зможуть діяти в інших містах, де у компаній, які вони представляють, немає відділень. З огляду на падіння ставок за депозитами, частина українців мігруватиме в альтернативні інструменти заощадження, зокрема цінні папери. Нескладно спрогнозувати появу найближчим часом мобільних додатків для купівлі та продажу цінних паперів та інших інвестицій. Тому цей закон, який не лише про деривативи, а про розвиток ринків капіталу загалом, мав би допомогти становленню фондового ринку».

Михайло Демків, ІСУ

2. Закон про реформування патентного законодавства, +2,0 бала

3. Закон про посилення захисту прав на торговельні марки і промислові зразки, +2,0 бала

Патентне законодавство зараз майже не виконує свою задачу – охорону прав інтелектуальної власності. Влада поступово вдосконалює законодавство про охорону

авторського права ([iMoPe #89](#)) намагається посилити спроможність інституцій, які забезпечують захист прав інтелектуальної власності ([iMoPe #138](#)), змінює правила для посилення захисту прав інтелектуальної власності під час імпорту ([iMoPe №122](#)).

Закон (816-IX) про реформування патентного законодавства змінює правила гри у сфері захисту прав власності на винаходи та корисні моделі.

Патентна система призначена для правової охорони прав інтелектуальної власності на [винаходи](#). Окремі країни, зокрема і Україна, у своєму законодавстві визначають ще один вид об'єктів інтелектуальної власності – [корисні моделі](#). Порівняно з винаходами, корисні моделі, відповідають менш жорстким вимогам щодо винахідницького рівня, процедури отримання патенту на них є простішими, а термін захисту – коротшим. Захист корисних моделей зазвичай запроваджують, як правило для розвитку інновацій на місцевому рівні.

Захист прав на винаходи та корисні моделі в Українському законодавстві містив [низку прогалин](#). Хоча у порівнянні з винаходами корисні моделі вимагають дотримання менш жорстких вимог, їх правовий захист на практиці виявився сильнішим. В результаті, заявники могли "обійти" права інтелектуальної власності на винаходи набувши права на корисну модель.

Багато виданих патентів на корисні моделі не відповідають умовам надання правової охорони, тому що вони не є новими, а запатентований товар або спосіб виробництва використовується у світі вже тривалий час. Проте власник такого патенту має право заборонити використання запатентованого об'єкту або навіть та стягнути збитки [за його використання](#).

Закон [816-IX](#) є спробою вирішити цю проблему. В ньому уточнені переліки об'єктів, які можуть бути винаходами або корисними моделями, процедури отримання патенту, проведення кваліфікаційної експертизи тощо. Він зберіг можливість швидко отримати патент на корисну модель, проте надав можливість швидкого припинення активності недобросовісних власників патентів через адміністративну процедуру визнання недійсними прав в Апеляційній палаті.

Закон (815-IX) змінює правила гри у сфері захисту прав власності на винаходи та корисні моделі та гармонізує їх з правом Європейського Союзу.

Він запроваджує можливість подавати заявки для реєстрації торговельним марок та промислових зразків в електронній формі.

Тепер можна буде зареєструвати колективну торгову марку. Закон уточнив процедури для відмови у реєстрації, надання правової охорони або визнання недійсною реєстрації торговельної марки.

Для промислових зразків закон запровадив додатковий критерій їх охороноздатності (індивідуальний характер), продовжив терміни чинності прав (з 15 до 25 років), можливість досудового скасування свідоцтва в Апеляційній палаті.

Коментар експерта

«З'явився відомий із європейського законодавства додатковий критерій охорони – індивідуальний характер. [Він застосовується – ред.], якщо загальне враження, яке він справляє на інформованого користувача, відрізняється від загального враження, яке справляє на такого користувача будь-який інший промисловий зразок. Нас чекає нова сторінка судової практики, аби з'ясувати підходи до того, як суд буде оцінювати враження інформованого споживача.

Для тих, хто працює в fashion та індустріях, де дизайн речей змінюється частіше, ніж раз на кілька років, гарна новина – можна захищати незареєстровані промислові зразки. Права ті самі, що і для звичайного промислового зразка, але діють лише три роки з дня оприлюднення. Зате не треба платити гроші за отримання свідоцтва.

Нарешті поява права скасувати чуже свідоцтво на промзразок не лише в суді, але і в Апеляційній палаті. Замість довготривалого і дорогого судового спору можливо значно швидше і дешевше визнати свідоцтво недійсним. Це довгоочікувана зміна, яка дозволить ефективно протидіяти «патентним троям» (особи, які наприклад, отримували патент на дизайн сірників і блокували імпорт сірників на митниці, чекаючи, що підприємець заплатить за дозвіл).

З'явився порядок електронного документообігу, а електронна База даних заявок буде відкритою на офіційному веб-сайті. Це вирішує проблему доступу до повної актуальної бази, який в більшості розвинених країн є безкоштовним. Заявки на реєстрацію торговельної марки мають вносити до Базу протягом 5 днів з дня надіслання повідомлення про встановлення дати подання заявки.

Ще одне запозичення із європейської директиви – право підприємця використовувати чужу торговельну марку під час торгівлі, якщо марка необхідна для вказівки на призначення товару чи послуги, зокрема як додаткового обладнання чи запасних деталей. Єдине обмеження – здійснювати це відповідно до чесної підприємницької практики. Тут нас чекають судові спори, які мають визначити межу дозволеного використання.

Особа, що подає заперечення проти реєстрації торговельної марки, відтепер наділена правом оскаржити рішення до Апеляційної палати. Раніше – лише шляхом звернення із позовом до суду, що значно дорожче та триваліше.

Внесли підставу для припинення дії торговельної марки, якщо внаслідок використання вона може ввести громадськість в оману щодо походження, якості або географічного походження товарів і послуг, для яких вона була зареєстрована.

Скоріше це не дуже вдала спроба ввести можливість скасувати торговельну марку яка зареєстрована недобросовісно, але, можливо, суди будуть тлумачити її трохи ширше».

Іларіон Томаров, Василь Кисіль і партнери

4. Закон про оборонні закупівлі, +2,0 бала

Державні закупівлі для потреб оборони в Україні пов'язані з численними корупційними скандалами. Основні причини – [гриф «державної таємниці» на них та відсутність детального оборонного бюджету](#).

Новий закон про оборонні закупівлі ([808-IX](#)) є спробою почати [реформи у цій сфері](#). Оборонні закупівлі можуть стати більш відкритими завдяки запровадженню відкритого реєстру виробників продукції оборонного призначення, закупівля яких становить державну таємницю. Зараз цей реєстр є закритим. Також закон запровадив конкурентні процедури під час закупівлі продукції під грифом «таємно».

Коментарі експертів

«Це рамковий документ. Реформа закупівель для потреб оборони та безпеки назріла давно. Тому ухвалення цього документу – це позитивний крок, проте, лише початок. Для розбудови ефективної системи постачання сектору оборони важливо, щоб запрацював [демократичний цивільний контроль](#)».

Ігор Козій, військовий експерт

«Закон якісно не змінює ситуацію. По суті він просто детальніше описує нинішній стан речей.

Із основних недоліків:

1) Ручне управління оборонними закупівлями. Не визначений орган або посадова особа, що несе відповідальність за оборонні закупівлі (мав би бути Міністр оборони). Ситуативно таких осіб буде визначати Кабінет Міністрів. Тобто міністр культури разом з міністром освіти будуть вдавати, що вони знають, хто має яку зброю закуповувати. Такий підхід розмиває відповідальність, створює конфлікт і зводить нанівець задеклароване планування.

2) Державна таємниця стосовно оборонних закупівель не обмежена. Сьогодні закритими є практично усі закупівлі техніки і озброєнь, що є джерелом корупції і розкрадання оборонного бюджету в значних розмірах (їдеться про десятки мільярдів гривень щороку). Закон не звужує поширення державної таємниці,

натомість легалізує закупівлі будь-чого, на що поширюється держстаємниця, шляхом переговорів».

Оксана Сироїд, викладачка Київської школи економіки, співголова Львівського безпекового форуму

5. Закон про легалізацію азартних ігор в Україні, 0,0 бала

Гральний бізнес наразі в Україні працює «в тіні». Нещодавно парламент прийняв закон, який встановлює умови, за яких гральний бізнес може працювати легально.

Казино можна буде розміщувати тільки в готелях 4 і 5 зірок, гральні автомати – у готелях 3, 4 і 5 зірок. Ці готели повинні мати щонайменше 50 номерів у Києві та 25 номерів в інших регіонах та бути розташовані не ближче ніж 500 метрів від шкіл.

Ліцензії для казино будуть коштувати від 141 млн грн, у Києві – 283 млн грн, для онлайн-казино – 30 млн грн, для залів ігрових автоматів – 35 млн грн. За роботу без ліцензії заклад повинен сплатити штраф від 170 тис. грн за порушення, якщо воно зафіксоване вперше. Якщо таке порушення зафіксоване вдруге, правоохоронні органи можуть призначити покарання у вигляді штрафу від 680 тис. грн або позбавлення волі.

Робити ставки та виплачувати виграші можна буде тільки через банківські карти. Грати можна лише з 21 року. Якщо у залі присутня молодша людина, заклад повинен сплатити штраф (2 млн грн).

Закон також запровадив реєстр лудоманів – людей, які залежать від азартних ігор. Гральні заклади не повинні будуть допускати таких людей до залу. Людина може внести себе в реєстр сама або її можуть внести родичі.

Думки експертів щодо закону розійшлися. Частина оцінила закон позитивно, тому що він сприяє виведенню цієї діяльності із тіні, частина негативно через небезпеку залежності від азартних ігор. Медіанна оцінка закону – 0 балів.

Коментар експерта

«Факт легалізації ринку азартних ігор однозначно вже є перемогою та вірним кроком. Заборона протягом останніх більше ніж 10 років цього виду бізнесу лише перемістила його в тінь з усіма негативними наслідками – втягнення у гру малолітніх та соціально незахищених верств, неотримання державою податків та інших платежів, контроль кримінальними елементами тощо.

З набранням чинності всіх положень прийнятого закону вищевказані наслідки, викликані відсутністю регулювання, мали б піти у минуле.

Але тепер, для недопущення тих негативних соціальних явищ, які мали місце протягом останніх декількох років, коли в Україні фактично «процвітав» нелегальний азартний ринок, необхідний жорсткий контроль з боку держави за учасниками ринку. І звісно виконання самими учасникам всіх обов'язків, що на них покладаються. Йдеться в першу чергу про дотримання принципів відповідальної гри, недопущення розвитку і поширення лудоманії, втягування у гру тощо.

До слабких сторін Закону можна віднести:

1) **дозвіл на розміщення гральних автоматів у приміщеннях готелів «три зірки», «чотири зірки» та «п'ять зірок»,** а не лише на території закладів казино. Такий дозвіл зробить гральні автомати більш доступними для гравців. Тому вони можуть знову заповнити вулиці міст. При тому, що саме гральні автомати є найбільш «небезпечною» грою, до якої є найбільше звикання.

2) **відсутність у Законі запобіжників,** таких як обмеження розміру максимальної ставки; відсутність центрального контролю за гравцем через державну систему онлайн моніторингу. Не встановлення періоду “охолодження” – тобто проміжку часу між ставками і програшами гравця – також вигідне для поширення найбільш небезпечних з точки зору соціальних наслідків видів азартних ігор.

3) встановлення максимального періоду **у два роки** для впровадження регулятором – Комісією з регулювання азартних ігор – **Державної системи онлайн моніторингу.** Саме за допомогою цієї Системи має здійснюватись контроль за організаторами ринку, обігом коштів на ринку, контроль фіксації кожної ставки, контроль за надходженнями до бюджету тощо. Відповідно вимога Закону щодо підключення всього грального обладнання (онлайн та офлайн системи) організаторів азартних ігор до Системи не буде виконана ще протягом тривалого часу, і контроль на ринку фактично буде відсутній. Відсутність Системи з моменту запуску ринку одночасно зі звільненням порушників від санкцій створює підґрунтя для безпечного функціонування чорного ринку азартних ігор на вулицях міст.

4) надання широких дискреційних повноважень Комісії, від рішень якої буде залежати порядок та періодичність перевірок учасників ринку, вимоги до грального обладнання, перелік суб'єктів, які можуть його сертифікувати тощо. Відсутність вимог до кандидатів у члени Комісії, зокрема щодо їх професійного досвіду у сфері азартних ігор, не свідчить на користь того, що протягом чотирирічного строку повноважень членів Комісії, робота на ринку буде належним чином організована і обов'язки будуть виконуватись добросовісно.

5) порядок створення Комісії. **Плутанина** щодо того, яка саме конкурсна комісія буде здійснювати відбір кандидатів у члени регулятора, виникла під час голосування за проект Закону в другому читанні. Народними депутатами одночасно були підтримані абсолютно протилежні пропозиції щодо формування

такої конкурсної комісії. Це є серйозною перепорою для відкриття ринку. Частина друга статті 7 визначає, що конкурс проводить Комісія з питань вищого корпусу державної служби, а вже в частині третій цієї статті зазначено, що Конкурсна комісія утворюється при Кабінеті Міністрів України, до складу якої входять п'ять осіб за поданням комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання діяльності із випуску та проведення лотерей, оподаткування суб'єктів такої діяльності, гральний бізнес.

До умовно сильних сторін, оскільки позитив від них залежить від виконання вимог всіма учасниками ринку та прийняття відповідних нормативно-правових актів, можна віднести такі:

1) впровадження **ідентифікаційної картки гравця** як матеріального або електронного засобу, що містить інформацію та надає можливість працівнику організатора азартних ігор визначити вік та ідентифікувати особу, яка її пред'являє. Це дозволить певним чином контролювати доступ до гри, однак такий механізм є дієвим та ефективним, якщо він впроваджується централізовано, тобто з внесенням інформації про гравця, його історію гри, можливі обмеження тощо до державної системи, доступ до якої має кожен оператор.

2) впровадження **принципів відповідальної гри**, зокрема, обмеження доступу до участі в азартних іграх гравців з вираженою ігровою залежністю; утримання від надання гравцям будь-яких бонусних виплат, подарунків та інших заохочень у випадку програшу.

3) передбачення перехідними положеннями Закону спрямування коштів, отриманих від ліцензій на провадження азартних ігор, до Державного фонду підтримки медицини, спорту, освіти, культури та науки. Кошти від продажу ліцензій за певним видом гри передбачається спрямовувати відповідно на підтримку спорту, культури, медицини, освіти та науки. Для реалізації цієї норми потрібно ухвалити відповідні зміни до Бюджетного кодексу та Закону про державний бюджет.

Про реальний запуск та роботу ринку азартних ігор можна буде говорити лише після прийняття всіх передбачених Законом підзаконних нормативних актів та усунення тих неузгодженостей, які є в ньому на сьогодні. Вже зараз можна говорити, що невизначеність у порядку відбору членів регулятора ринку значно відтермінує процес його створення. Адже судові оскарження у разі застосування тієї чи іншої процедури формування конкурсної комісії точно гарантовані. А питання легітимності роботи такого регулятора у разі його обрання без внесення змін до Закону та виправлення допущених неточностей може періодично підніматися. В такому разі говорити про запуск ринку та імплементацію положень Закону в життя не можна».

Агія Загребельська, співзасновниця «Ліги антитрасту»

Коментарі представників бізнесу

«Експерти компаній-членів Американської торговельної палати в Україні загалом підтримують запропоновану модель державного регулювання ринку та наголошують на необхідності легалізації відповідної індустрії.

Водночас занепокоєння викликають окремі положення Законопроекту, які потенційно можуть знизити привабливість ринку в Україні для іноземних інвестицій. Це стосується: (i) відсутності можливості для іноземних інвесторів взяти участь у конкурсі на отримання лотерейної ліцензії; (ii) вартості ліцензій на провадження певних видів діяльності – організацію та проведення азартних ігор через мережу Інтернет та букмекерської діяльності.

Крім того, експерти компаній-членів Палати звертають увагу на необхідність удосконалення запропонованої моделі для зменшення тіньової частки ринку. Адже у запропонованому вигляді така модель може призвести до недоотримання очікуваних доходів від легалізації грального бізнесу до державного бюджету. На переконання експертів компаній-членів Палати, як інтересам держави, так і інтересам міжнародних операторів ринку онлайн, набагато більше відповідала би модель, у якій основні доходи бюджету отримуються не від ліцензійних платежів, а від податкових надходжень.

Експерти компаній-членів Палати додатково підкреслюють, що для ефективного запобігання ухиленню від сплати податків більш доцільним було б не створювати абсолютно нову Державну систему онлайн-моніторингу, а застосувати моделі, що показали свою ефективність на основних регульованих ринках, вже з дня набрання чинності законом. Одним із таких способів є покладення на оператора ринку обов'язку проходити зовнішній аудит, у тому числі за участі іноземних аудиторських фірм. Крім того, у цьому контексті важливим є надання Уповноваженому органу доступу до даних, які обробляють організатори азартних ігор. Це не потребує розміщення технічних засобів онлайн-системи організатора азартних ігор виключно на території України, як наразі вимагає частина третьої статті 23 Законопроекту».

Американська торговельна палата в Україні

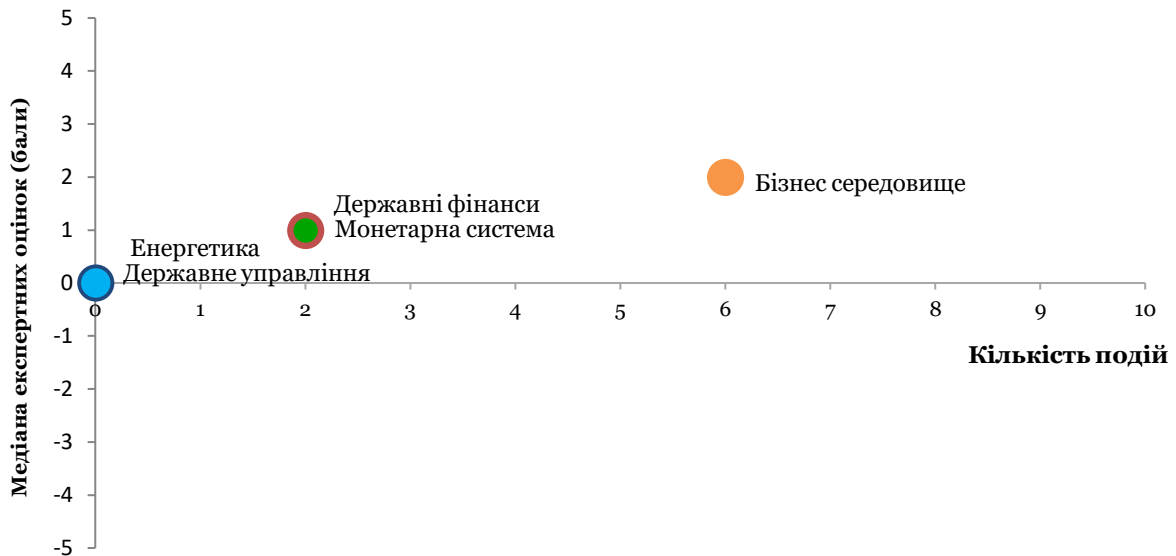
Графік 3. Події, що визначали значення індексу, оцінка події є сумою її оцінок за напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками

Державне управління	0,0
Державні фінанси	+1,0
Закон про оборонні закупівлі	+2,0
Урядом затверджено порядок автоматичного зіставлення показників обігу пального	+1,0
Монетарна система	+1,0
Національний банк спростив доступ до депозитарних послуг та інвестиції в ОВДП	+1,8
Закон про регулювання ринку деривативів	+3,0
Бізнес середовище	+2,0
Закон щодо реформи патентного законодавства	+2,0
Закон про посилення захисту прав на торговельні марки і промислові зразки	+2,0
Закон про сільськогосподарську кооперацію	+1,5
Закон щодо організації та проведення азартних ігор в Україні	0,0
Закон щодо детінізації операцій з металобрухтом	+1,0
МОЗ затвердило нові норми на вміст шкідливих речовин у продуктах	+1,3
Енергетика	0,0

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій

(Див. графіки та таблиці на сайті http://imorevox.in.ua/?page_id=577, http://imorevox.in.ua/list_rounds.php)

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (ІМоРе) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.org.

VoxUkraine - це ініціатива, створена групою міжнародних та вітчизняних економістів, присвячена реформам та економічному розвитку України. Цілями VoxUkraine є поширення науково обґрунтованого аналізу та коментарів щодо економічних та суспільно-політичних подій в Україні, підвищення рівня дискусії та формулювання системного підходу до реформ, а також інтеграція України в світову мережу економістів та діячів, відповідальних за економічну політику.